

The background image is a photograph of a concentration camp, likely Auschwitz. It features a long, straight path lined with multiple strands of barbed wire on the left. On the right, there is a dark, multi-story wooden guard tower with a tiled roof and several windows. The sky is overcast and grey.

awedan

samen verder

STRUIKELEND

langs de Stolpersteine

Fiets- of wandelroute, 7.5 kilometer

Beste fietser en wandelaar,

Deze route voert u langs diverse struikelstenen in Almelo. Deze zogeheten Stolpersteine zijn een herinnering aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

De gedenkstenen liggen voor het laatste adres waar de slachtoffers vrijwillig gewoond hebben, voordat zij door de nazi's verdreven, gedeporteerd, vermoord of tot zelfmoord gedreven zijn.

Het concept 'Stolpersteine' is afkomstig van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig.

Inmiddels liggen er tienduizenden van deze stenen verspreid over heel Europa.

Opdat men niet vergeet...

Almelo, maart 2020

- Onvervreemdbaar

- Dit wordt ons niet ontnomen: lezen,
en ademloos het blad omslaan,
ver van de dagelijksheid vandaan.

- Die lezen mogen eenzaam wezen.

- Zij waren het van kind af aan.

Hen wenkt een wereld waar de groten,
de tijdelozen, voortbestaan.

Tot wie wij kleinen mogen gaan;
de enigen die ons nooit verstoten.

Ida Gerhardt

Startpunt Huis van Katoen & Nu.

Bij het verlaten van het Huis van Katoen gaat u linksaf richting het centrum. Net voorbij café Nielz slaat u linksaf naar de Hagengracht.

Ter hoogte van dit kunstwerk treft u de Stolpersteine aan ter herinnering aan:

Carola Ester Grüneberg

Eduard de Leeuwe

Ester de Leeuwe-Ferares

Iwan de Leeuwe

Sluiskade Zuidzijde

Vervolg de route over de Hagengracht. Verderop linksaf naar de Willemgang. Aan het einde van de straat steekt u rechtover naar de Julianastraat.

Daarna gaat u links naar de Hogebeeldsweg. Neem daarna de tweede afslag rechtsaf naar de Noorderstraat.

Aan het eind van de Noorderstraat slaat u linksaf naar de Sluiskade Zuidzijde.

Hier woonden op huisnummer 51 Jacob en Eva Jacobs met hun dochters Mina en Veronica. Het hele gezin is vermoord in Auschwitz op 21 september 1942.

Iets verderop (huisnummer 43) woonde de jonge handelsreiziger Leonard de Beer. Via kamp Westerbork is hij in Sobibor terechtgekomen. Daar is hij vermoord op 22 jarige leeftijd.

Verderop bij de stoplichten gaat u rechtsaf naar de Brugstraat, om vervolgens rechtdoor de Noordikslaan in te fietsen.

Neem de eerste weg rechts, de Vissedijk. Aan het eind van de weg linksaf slaan naar de Tijhofslaan.

Vervolgens rechtsaf naar de Parkweg en dan linksaf (ook Parkweg).

Parkweg

Rondom dit plantsoen treft u verschillende Stolpersteine aan ter hoogte van de huisnummers 35, 51 en 53.

Wij herinneren hier Salomon Gerson Meijler en Anna Meijler-Content.

*Salomon en zijn broer Levy waren landbouwers en veehandelaren.
In 1941 werden zij gedwongen hun landbouwgrond te verkopen op
last van de Duitse overheersers.*

*Zij wilden onder andere met deze verordening de Joden
verwijderen uit het economische leven in Nederland.*

*Max Liebert, zijn vrouw Käte Liebert-Lewinsohn en hun zoon Werner.
Werner had nog een zus, Ilse, zij had het ouderlijk huis reeds voor de
oorlog had verlaten. Ilse overleefde WOII door onderduik.*

*Albert Sollinger, Tony Sollinger-Kaufman en hun kinderen Heinz
Joseph en Ruth Emilie. Vader Albert was textielhandelaar van
beroep.*

Na het verlaten van het plantsoen gaat u linksaf op de Parkweg.

Ootmarsumsestraat

Aan het eind van de weg rechtsaf naar de Ootmarsumsestraat.

Op nummer 71, aan de overzijde van de straat is een Stolperstein geplaatst voor Josef Swelheim. Hij werd op 42 jarige leeftijd in Sobibor vermoord. Josef had een vrouw en 4 kinderen, Zij hebben de oorlog wel overleefd.

Naast hen op huisnummer 69 woonden Joseph en Rosalie Meijers.

Bij de stoplichten rechtdoor de Ootmarsumsestraat vervolgen richting het centrum.

Ter hoogte van nummer 30 liggen Stolpersteine ter nagedachtenis aan Kaatje en haar vader Joseph Bos.

Molenstraat

Verderop (5e straat) linksaf naar de Molenstraat. Dit is ter hoogte van De Hypotheker.

Ter hoogte van huisnummer 14 staan we stil bij: *Arnold Salomons*.

Arnold was koopman en weduwnaar. Op 6 oktober 1942 trouwde hij in kamp Westerbork met zijn tweede vrouw. Deze echtgenote heeft de oorlog overleefd.

Daarnaast woonden, op huisnummer 16, Joel van Coevorden en zijn vrouw Johanna van Coevorden-Salomons. Zij zijn vermoord op 14 mei 1943 in vernietigingskamp Sobibor.

Hun dochter, Johanne van Coevorden is vlak voor de capitulatie van de bezetter omgekomen in Hamburg, op 1 mei 1945.

Zij hadden ook een zoon, Jonas Joel, hij woonde tijdens de oorlog met zijn vrouw en dochter in Rotterdam. Ook zij hebben de oorlog niet overleefd.

Aan het einde van de Molenstraat gaat u rechtsaf
de Doelenstraat in.

Doelenstraat

In deze straat woonden, op nummer 35, Heiman van Leeuwen bij zijn zoon Simon van Leeuwen en schoondochter Amalia van Leeuwen-Eichenwald.

Iets verder op nummer 17 woonde de familie Simon. Vader Julius, moeder Betje en de kinderen Levina, Jeanette en Samuel.

Julius en Betje zijn op 14 mei 1943 vermoord in vernietigingskamp Sobibor. De drie kinderen vonden de dood in Auschwitz.

Aan het einde van de Doelenstraat gaat u linksaf naar de Grotestraat en iets verderop wederom linksaf de Kerkstraat in.

Kerkstraat

Vlakbij deze boom liggen de Stolpersteine voor Rachel Franken-Meibergen en haar man Jacob Franken. Zij waren eigenaar van een groentezaak.

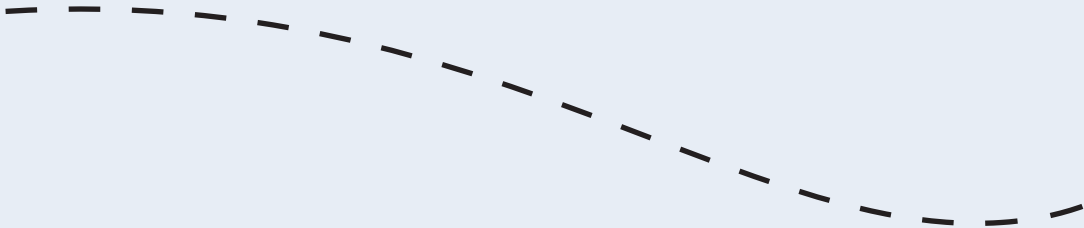
Tegenover hen, op nummer 3, woonde de familie Schaap. Jozef en Rosette met hun dochter Betty en Rachel, de zus van Jozef.

Vanaf dit punt gaat u verder de Kerkstraat in en gaat u rechtsaf naar het Hof van Gulick.

Verderop slaat u linksaf naar Het Kolkje en fietst u door tot aan de kruising met het Schouwburgplein.

Daar aangekomen gaat u linksaf. Einde van de weg, rechtsaf naar de Hagenborgh.

Aan uw linkerkzijde ziet u het Hagenpark. Wij nodigen u uit om even van de fiets te stappen en een klein eindje het park in te lopen tot aan het Indië monument.

Indië monument

Onder de tekst “Zij die niet terugkwamen” leest u de namen van de 16 Almelose militairen die in het voormalige Nederlands-Indië en Nederlands Nieuw-Guinea zijn gesneuveld.

Na deze stop kunt u uw weg vervolgen op de Hagenborgh, deze gaat over in de Schuttenstraat.

hoe je het ook bekijkt

linksom

mosthceer

het blijft wat je er zelf in ziet

het is niet anders dan
toen

en

nu

het blijft een ogenblik
van verwondering

je staat er even bij stil
en gaat weer verder
het ongewisse
tegemoet

williem van dooren

In de Schuttenstraat gaat u linksaf naar de Grotestraat. Iets verderop gaat u wederom linksaf, de Hofkampstraat in, de huizen in deze straat ademen historie.

Aan uw rechterzijde treft u de Vechtstraat, deze gaat u in.

Daarna slaat u weer rechtsaf, dit keer naar de Bavinkstraat. Ook in deze straat liggen Stolpersteine, ter hoogte van huisnummer 14C.

Bavinkstraat

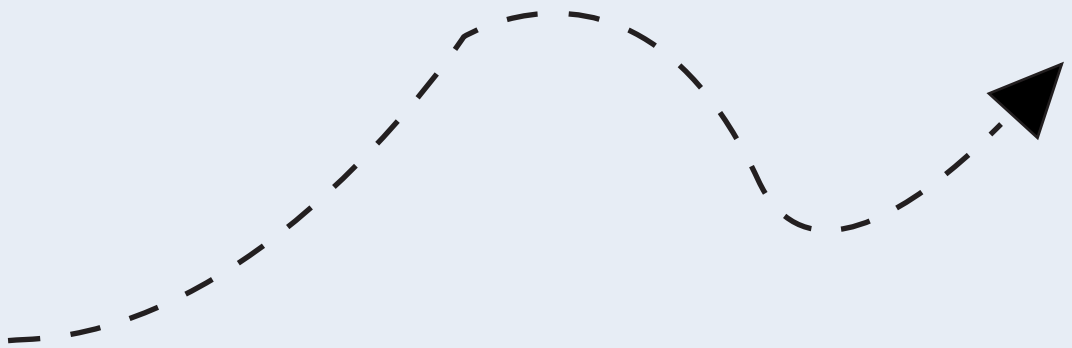
Dit was het laatste vrijwillige adres van Maurits Abas en zijn vrouw Julie. Op 10 september 1942 verzocht de burgemeester van Almelo de opsporing, aanhouding en voorgeleiding van dit jonge stel.

Maurits en Julie waren ondergedoken.

Op 20 september 1943 werd hun zoon Nathan geboren in kamp Westerbork.

Hoewel Nathan nooit op dit adres heeft gewoond is besloten om voor hem een struikelsteen te plaatsen naast die van zijn ouders.

Iets verderop gaat u linksaf naar de Molenkampspark. Dit prachtige pand op de hoek was ooit een veilige plek voor Betje en Cornelia Samson.

Molenkampspark

Iets verderop in de straat, op nummer 11 woonde de familie Frankenhuis. *Vader Herman, moeder Henriëtte en hun zonen Salomon en Bernard. Herman had een hooggeplaatste functie bij de Koninklijke Stoomweverij in Nijverdal.*

Het hele gezin is op 27 november 1942 vermoord in Auschwitz.

Vervolg de weg over de Molenkampspark en ga verderop linksaf naar de Dinkelstraat. Daarna rechtsaf de Reggestraat in, langs de statige watertoren.

Ga rechtsaf de Bornsestraat op.

Bornsestraat

Iets verderop, aan de overzijde van de straat, ter hoogte van huisnummer 35 treft u Stolpersteine aan voor: Jacob van Gelder en Hendrina van Gelder-Pagrach. De ouders van Sonja, Hartog, Sophia, Samuel, Johanna en Mozes. Daarnaast woonden de broers van Jacob, David Hartog Samuel van Gelder en Louis van Gelder met hun moeder Sophia van Gelder-Polak.

Op huisnummer 10, woonden Bernard en Matta Gottschalk. Zij hadden een zoontje, Jonas. Dit jonge gezin werd vermoord in Auschwitz.

U vervolgt de Bornsestraat-Zuiderstraat tot aan de verkeerslichten.
Hier steekt u recht over en gaat u de Nieuwstraat in.

Rohofstraat

*Een eindje verder gaat u rechtsaf de Rohofstraat in. Hier woonden
Eduard en Fenna Frankenhuis op nummer 25 met hun kinderen
Salomon, Amalia en Leentje.*

*Dochter Amalia is getrouwd in kamp Westerbork in het bijzijn
van haar ouders. Zestien dagen later werd Amalia vermoord in
Auschwitz.*

Gijsbert Karel van Hoogendorpstraat / Willem de Clerqstraat

Verderop, na de brug, gaat u linksaf naar de Gijsbert Karel van Hoogendorpstraat.

Op de T-splitsing met de Willem de Clerqstraat treft u aan de overzijde van de weg, ter hoogte van huisnummer 15 Stolpersteine aan voor: *Clara Schaap-Polak en haar man Heimen Schaap.*
Beiden vermoord in Birkenau.

Willem de Clerqstraat

Vervolg de Willem de Clerqstraat naar huisnummer 33. In dit huis woonden *David Herman Lindeman en Alida Lindeman-Frank met hun zoontje Frank Lindeman. Het hele gezin is omgebracht in vernietigingskamp Sobibor op 11 juni 1943.*

R.J. Schimmelpenninckstraat

Voorbij deze woning gaat u rechtsaf naar de Egbert ten Catelaan. Daarna de eerste weg rechts naar de R.J. Schimmelpenninckstraat. *Naast de struikelstenen in het trottoir hangt er aan de woning op nummer 22 een gedenkplaat.*

De route wordt vervolgt door de R.J. Schimmelpenninckstraat. Aan het einde van de straat gaat u linksaf naar de Willem de Clerqstraat.

Daarna de eerste weg links, de Rohofstraat in. Bij de stoplichten gaat u rechtsaf naar de Wierdensestraat.

Wierdensestraat

Aan de overzijde van de straat, op nummer 113 zijn Stolpersteine geplaatst voor David Keijzer en Louise Keijzer-Menko.

Op 17 september 1942 verscheen in het “Algemeen Politieblad” een oproep voor de opsporing, aanhouding en voorgeleiding van David en Louise. Zij waren, net als vele anderen, ondergedoken.

Vervolg de Wierdensestraat richting het centrum. Ga onder het viaduct door.

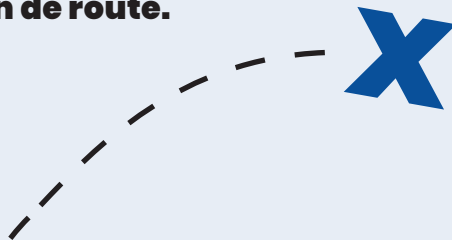
Wiedensestraat / Westerstraat

Op de T-splitsing met de Westerstraat staat het pand van Vleeschhouwerij Gebr. Schaap (Westerstraat 4). *Hier woonden Albert en Hermine Mosler. Albert is tijdens de oorlog om het leven gekomen in het kamp Vught. Hermine is 3 maanden later vermoord in Sobibor. Zij werd 64 jaar.*

Ga verder op de Westerstraat richting het centrum en steek recht over naar De Werf.

Volg de weg, rechtdoor de Klara Zetkinstraat in. Hierna gaat u rechtsaf naar de Rosa Luxemburgstraat.

Dit is het einde van de route.

Deze route werd u aangeboden door:

Mede mogelijk gemaakt door:

**Wij willen onze dank uitspreken voor de prettige
samenwerking met:**

JORIEN LOMAN

**huis
van
katoen
& nu**

Wilt u ook een steentje bijdragen?

Er zijn nog vele slachtoffers in Twente die niet herdacht worden met een Stolperstein. Met uw donatie kunnen er ook voor hen struikelstenen geplaatst worden.

Alle giften zijn van harte welkom! Wilt u ook bijdragen? Ga dan naar:
www.stolpersteine-twente.nl/ikdoneer

Hier vindt u ook de benodigde informatie voor het adopteren van een Stolperstein.

7.5 KM

www.avedan.nl/stolpersteine